

UWAGA!!! ZAGROŻENIE ASF!!!

PROSIMY UWAŻNIE PRZECZYTAĆ !!!

JAK POSTĘPOWAĆ W PRZYPADKU ZNALEZIENIA PADŁEGO DZIKA?

Afrykański pomór świń (ASF) to groźna choroba wirusowa, na którą chorują
WYŁĄCZNIE ŚWINIE I DZIKI.

Ludzie **NIE SĄ** wrażliwi na zakażenie wirusem ASF, stąd choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia. Występowanie ASF wśród dzików stanowi jednak bardzo poważne zagrożenie dla trzody chlewnej. Wirus ASF może przez długi czas utrzymywać się w zwłokach padłych dzików, dlatego powinny być one usuwane ze środowiska.

Celem niniejszej akcji informacyjnej jest wsparcie działań zmierzających do eliminacji wirusa, poprzez usuwanie ze środowiska martwych dzików, potencjalnie zakażonych ASF. Ścisłe przestrzeganie poniższych zasad zminimalizuje ryzyko ewentualnego rozprzestrzenienia się choroby, w tym ryzyko wprowadzenia ASF do gospodarstw, w których utrzymywane są świny.

Przez „dziki padłe” należy rozumieć zwłoki dzików (w tym dzików zabitych w wypadkach komunikacyjnych) świeże lub w dowolnym stadium rozkładu, w tym również kości dzików.

Jak postępować po znalezieniu padłego dzika?

- jeżeli to możliwe, **oznakować miejsce znalezienia zwłok dzika** w celu ułatwienia ich odnalezienia przez właściwe służby;
- **powstrzymać się od dotykania zwłok dzika** i pozostawić je w miejscu znalezienia;
- **zgłosić fakt znalezienia padłego dzika** do właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii lub najbliższej lecznicy weterynaryjnej lub straży miejskiej lub miejscowego koła łowieckiego: w trakcie zgłoszenia należy podać miejsce znalezienia zwłok (np. charakterystyczne punkty orientacyjne lub współrzędne GPS), dane osoby zgłaszającej (w tym numer telefonu kontaktowego), liczbę znalezionych zwłok dzików w danym miejscu, ewentualnie stan zwłok padłych dzików (stan ewentualnego rozkładu, wyłącznie kości);

W związku z zagrożeniem ASF:

- w lesie **nie wolno pozostawiać żadnych odpadków żywnościowych**;
- **należy powstrzymać się od wywoływania hałasu, który powoduje płoszenie dzików** (w tym używania sprzętów lub pojazdów powodujących hałas);
- **nie spuszczać psów ze smyczy**;
- należy pamiętać, iż zgodnie z prawem, na obszarach występowania ASF, **osobom mającym kontakt z dzikami nakazuje się stosowanie środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się ASF, w tym odkazanie rąk i obuwia**;
- należy przestrzegać zasady, że osoba, która znalazła padłego dzika, a tym samym mogła mieć kontakt z wirusem ASF, **przez 72 godziny po tym fakcie, nie powinna wchodzić do miejsc, w których utrzymywane są świny i nie wykonywać czynności związanych z obsługą świń.**

Obszar objęty ograniczeniami ASF

wymagania dotyczące gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną na obszarze objętym ograniczeniami (strefa czerwona) tj. na terenie gminy

- **Tarłów**
- **części gminy Ożarów położonej na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74.**

Zasady przemieszczania świń

1. W obrębie strefy czerwonej:

- przesyłka świń do innych gospodarstw albo do rzeźni możliwa po wystawieniu przez urzędownego lekarza weterynarii świadectwa zdrowia oraz uzyskaniu zgody powiatowego lekarza weterynarii na przemieszczenie świń,
- po uzyskaniu tych dokumentów świnię przemieszcza się bezpośrednio do innego gospodarstwa lub rzeźni w obrębie tej strefy,
- nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem muszą być zbadane przez urzędownego lekarza weterynarii,
- istnieje możliwość zgromadzenia świń przemieszczanych do rzeźni w miejscu przeznaczonym na skup zwierząt lub przeznaczonym na targ; miejsce to musi znajdować się na obszarze objętym ograniczeniami; takie przemieszczenie jest możliwe po uzyskaniu pozwolenia powiatowego lekarza weterynarii (należy wcześniej złożyć do niego wnioski o wydanie pozwolenia).

2. Poza strefę czerwoną w granicach Polski:

- przesyłka musi być zaopatrzona w świadectwo zdrowia,
- posiadacz świń uzyskał zgodę powiatowego lekarza weterynarii na przemieszczenie świń,
- świnię muszą przebywać w gospodarstwie 30 dni bezpośrednio przed przemieszczeniem lub od urodzenia,
- świnię pochodzą z gospodarstwa, do którego w okresie 30 dni przed przemieszczeniem nie wprowadzono świń pochodzących z obszarów zagrożenia albo objętego ograniczeniami w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń,
- świnię zostały poddane badaniu laboratoryjnemu w kierunku afrykańskiego pomoru świń w okresie 7 dni przed dniem przemieszczenia i uzyskano ujemny wynik tego badania,
- świnię zostały poddane badaniu klinicznemu w kierunku wystąpienia objawów afrykańskiego pomoru świń przez urzędownego lekarza weterynarii, nie wcześniej niż 24 godziny przed ich przemieszczeniem.

Środki transportu, którymi są przewożone zwierzęta, po rozładunku muszą być czyszczone i odkażane najszybciej jak to możliwe, a dokument potwierdzający przeprowadzenie oczyszczenia i odkażania po ostatnim przemieszczeniu zwierząt (albo jego kopia) muszą być przewożone w tym środku transportu i udostępniane na żądanie urzędownego lekarza weterynarii.

Krótszy termin na dokonanie zgłoszenia zmiany stanu świń w gospodarstwie

Na terenie obszaru objętego ograniczeniami istnieje obowiązek zgłaszania do ARiMR każdego zwiększenia lub zmniejszenia liczebności stada (kupno, sprzedaż, padnięcie, ubój na potrzeby własne) oraz dokonania oznakowania świń w ciągu **48 godzin (2 dni)** od zaistnienia tego zdarzenia. Nie uległ zmianie termin na

oznakowanie urodzonych prosiąt – nadal obowiązuje 30 dniowy okres na dokonanie oznakowania.

Uboj na użytek własny jest dozwolony pod następującymi warunkami:

- świnie były utrzymywane w gospodarstwie co najmniej przez 30 dni przed ubojem,
- posiadacz świń zgłosi osobiście lub telefonicznie do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opatowie zamiar przeprowadzenia uboju minimum 24 h przed ubojem,
- świnie zostaną poddane badaniu przedubojowemu wykonanemu przez uprawnionego lekarza weterynarii,
- mięso pozyskane w wyniku uboju tych świń zostanie poddane badaniu poubojowemu przez uprawnionego lekarza weterynarii.

Na terenie obszaru objętego ograniczeniami istnieje obowiązek natychmiastowego zgłoszenia do Powiatowego Lekarza Weterynarii w każdym przypadku padnięcia świni w gospodarstwie (przed oddaniem zwłok świni do utylizacji) oraz przypadków podejrzenia wystąpienia afrykańskiego pomoru świń.

W przypadku podejrzenia wystąpienia ASF u świń należy:

1. Zgłaszać wszelkie niepojące oznaki i objawy nasuwające podejrzenie choroby Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Opatowie lub lekarzowi weterynarii opiekującemu się stadem.
2. Pozostawić zwierzęta w miejscu przebywania.
3. Nie wywozić z gospodarstwa zwierząt, zwłok zwierzęcych, produktów pochodzenia zwierzęcego, ściółki, paszy i sprzętu.
4. Uniemożliwić osobom postronnym dostęp do pomieszczeń lub miejsc, w których znajdują się zwierzęta podejrzane o zakażenie lub chorobę.

Istnieje obowiązek powiadomienia Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opatowie o zalezieniu zwłok dzika - w przypadku znalezienia padłego dzika należy:

1. Oznakować miejsce znalezienia zwłok dzika, aby ułatwić ich odnalezienie przez odpowiednie służby.
2. Nie dotykać zwłok i pozostawić je w miejscu znalezienia.
3. Zgłosić fakt znalezienia padłego dzika do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opatowie lub najbliższej lecznicy weterynaryjnej lub policji, straży miejskiej lub miejscowego koła łowieckiego.
4. Osoby mające kontakt z dzikiem lub będące w jego pobliżu powinny stosować środki higieny niezbędne do ograniczenia ryzyka szerzenia się ASF, w tym dokonywać odkażania rąk i obuwia.
5. Osoby mające kontakt z dzikiem przez 72 godziny nie powinny wchodzić do miejsc, w których utrzymywane są świnie i nie wykonywać czynności związanych z obsługą świń.

Na terenie obszaru objętego ograniczeniami obowiązuje wymóg oznakowania budynków, w których utrzymywane są zwierzęta, tablicą z napisem "Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony".

Obszar ochronny ASF

wymagania dotyczące gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną na obszarze ochronnym (strefa żółta), tj. na terenie gminy

- **Lipnik**
- **Opatów**
- **Sadowie**
- **Wojciechowice**
- **części gminy Ożarów położonej na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 74.**

Krótszy termin na dokonanie zgłoszenia zmiany stanu świń w gospodarstwie

Na terenie obszaru ochronnego istnieje obowiązek zgłaszania do ARiMR każdego zwiększenia lub zmniejszenia liczebności stada (kupno, sprzedaż, padnięcie, ubój na potrzeby własne) oraz dokonania oznakowania świń w ciągu **48 godzin (2 dni)** od zaistnienia tego zdarzenia. Nie uległ zmianie termin na oznakowanie urodzonych prosiąt – nadal obowiązuje 30 dniowy okres na dokonanie oznakowania.

Ubój na użytek własny jest dozwolony pod następującymi warunkami:

- świnię były utrzymywane w gospodarstwie co najmniej przez 30 dni przed ubojem,
- posiadacz świń zgłosi osobiście lub telefonicznie do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opatowie zamiar przeprowadzenia uboju minimum 24 h przed ubojem,
- świnię zostaną poddane badaniu przedubojowemu wykonanemu przez uprawnionego lekarza weterynarii,
- mięso pozyskane w wyniku uboju tych świń zostanie poddane badaniu poubojowemu przez uprawnionego lekarza weterynarii.

Na terenie obszaru ochronnego istnieje obowiązek natychmiastowego zgłoszenia do Powiatowego Lekarza Weterynarii w każdym przypadku padnięcia świni w gospodarstwie (przed oddaniem zwłok świni do utylizacji) oraz przypadków podejrzenia wystąpienia afrykańskiego pomoru świń.

W przypadku podejrzenia wystąpienia ASF u świń należy:

1. Zgłaszać wszelkie niepojawające oznaki i objawy nasuwające podejrzenie choroby Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Opatowie lub lekarzowi weterynarii opiekującemu się stadem.
2. Pozostawić zwierzęta w miejscu przebywania.
3. Nie wywozić z gospodarstwa zwierząt, zwłok zwierzęcych, produktów pochodzenia zwierzęcego, ściółki, paszy i sprzętu.
4. Uniemożliwić osobom postronnym dostęp do pomieszczeń lub miejsc, w których znajdują się zwierzęta podejrzone o zakażenie lub chorobę.

Istnieje obowiązek powiadomienia Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opatowie o zalezieniu zwłok dzika - w przypadku znalezienia padłego dzika należy:

1. Oznakować miejsce znalezienia zwłok dzika, aby ułatwić ich odnalezienie przez odpowiednie służby.
2. Nie dotykać zwłok i pozostawić je w miejscu znalezienia.
3. Zgłosić fakt znalezienia padłego dzika do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Opatowie lub najbliższej lecznicy weterynaryjnej lub policji, straży miejskiej lub miejscowego koła łowieckiego.

4. Osoby mające kontakt z dzikiem lub będące w jego pobliżu powinny stosować środki higieny niezbędne do ograniczenia ryzyka szerzenia się ASF, w tym dokonywać odkażania rąk i obuwia.
5. Osoby mające kontakt z dzikiem przez 72 godziny nie powinny wchodzić do miejsc, w których utrzymywane są świny i nie wykonywać czynności związanych z obsługą świń.

Na terenie obszaru ochronnego obowiązuje wymóg oznakowania budynków, w których utrzymywane są zwierzęta, tablicą z napisem "Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony".

W gospodarstwie powinna znajdować się dokumentacja weterynaryjna dotycząca przebiegu leczenia i przeprowadzonych zabiegów weterynaryjnych oraz padłych zwierząt

Świny wprowadzane do gospodarstwa powinny zostać zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, wystawione nie wcześniej niż 24 h przed przemieszczeniem.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Opatowie przypomina o konieczności przestrzegania zasad bioasekuracji w gospodarstwie wynikających z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. z 2018 r. poz. 290 z późn. zm.).

Nakazy

1. Utrzymywanie świń w gospodarstwie w sposób wykluczający kontakt ze zwierzętami wolno żyjącymi i ze zwierzętami domowymi (psy, koty) w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świny (oddzielne wejście, brak bezpośredniego przejścia do pomieszczeń, w których utrzymywane są inne zwierzęta kopytne tj. konie, krowy, owce, kozy).
2. Sporządzanie przez posiadaczy świń spisu posiadanych świń, z podziałem na prosięta, warchlaki, tuczniki, lochy, loszki, knury i knurki oraz bieżące aktualizowanie tego spisu.
3. Prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świny.
4. Karmienie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących.
5. Wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami i wyjściami do budynków i pomieszczeń w których utrzymywane są świny oraz przed wejściami i wyjściami do gospodarstwa o szerokości nie mniejszej niż szerokość danego wejścia, długość nie mniejsza niż 1 metr oraz stałe utrzymywanie mat w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego (systematyczne polewanie mat środkiem dezynfekcyjnym).
6. Wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wjazdami i wyjazdami z gospodarstwa lub zainstalowanie niecek dezynfekcyjnych o szerokości nie mniejszej niż szerokość wjazdu, długość nie mniejsza niż obwód największego koła pojazdu wjeżdżającego do gospodarstwa oraz stałe utrzymywanie mat/niecek dezynfekcyjnych w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego.
7. Zabezpieczenie wybiegu dla świń podwójnym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m, związanym na stałe z podłożem, a każdego

wjazdu i wyjazdu oraz wejścia i wyjścia z takiego wybiegu zabezpieczenia mata dezynfekcyjną.

8. Wykonywanie czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie.
9. Stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności, środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń, w tym mycie i odkażanie rąk oraz oczyszczanie i odkażanie obuwia
10. Bieżące oczyszczanie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń.
11. Używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonego wyłącznie do wykonywania tych czynności.
12. Uniemożliwienie osobom postronnym wchodzenia do budynków, w których są utrzymywane świnię.
13. Wdrożenie programu monitorowania i zwalczania gryzoni.

Zakazy

1. Zakaz żywienia świń odpadami gastronomicznymi lub materiałem paszowym zawierającym odpady gastronomiczne.
2. Zakaz karmienia świń zielonką lub ziarnem pochodzącymi z obszaru objętego ograniczeniami lub obszaru zagrożenia, chyba że tę zielonkę lub to ziarno poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa afrykańskiego pomoru świń lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 30 dni przed ich podaniem świniom.
3. Zakaz wykorzystywania w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świnię, słomy na ściółkę dla zwierząt pochodzącej z obszaru objętego ograniczeniami lub obszaru zagrożenia, chyba że tę słomę poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa afrykańskiego pomoru świń lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 90 dni przed jej wykorzystaniem.
4. Zakaz wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnię, zwłok dzików, tusz dzików, części tusz dzików i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz materiałów i przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem ASF.
5. Zakaz prowadzenia uboju świń w celu produkcji mięsa na użytek własny innych niż utrzymywane w tym gospodarstwie.
6. Zakaz wykonywania czynności związanych z obsługą świń przez osoby, które w ciągu ostatnich 72 godzin uczestniczyły w polowaniu na zwierzęta łowne lub odłowię takich zwierząt.

Spełnianie powyższych wymagań jest warunkiem przyznania odszkodowania w przypadku stwierdzenia choroby w gospodarstwie!

Na obszarze ochronnym powiatowy lekarz weterynarii dwa razy w roku przeprowadza w gospodarstwach utrzymujących świnię kontrolę przestrzegania ww. nakazów i zakazów wraz z wywiadem lekarsko-weterynaryjnym oraz badaniem klinicznym świń z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała.

Dodatkowych informacji można uzyskać w siedzibie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Opatowie przy ul. Partyzantów 46, 27-500 Opatów (w godzinach pracy: poniedziałek-piątek 7:30-15:30) lub telefonicznie (15)8684092.